

СПОГОДБА

МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА

ЗА ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ ПО ОДНОС НА ДАНОКОТ ОД ДОХОД И ДАНОКОТ НА КАПИТАЛ

Република Македонија и Република Бугарија,

Со желба да склучат спогодба за одбегнување на двојното оданочување по однос на данокот од доход и данокот на капитал

Се договорија за следново:

Член 1

ЛИЦА НА КОИ СЕ ПРИМЕНУВА СПОГОДБАТА

Оваа спогодба ќе се применува на лицата кои се резиденти на едната или на двете држави договорнички.

Член 2

ДАНОЦИ НА КОИ СЕ ОДНЕСУВА СПОГОДБАТА

1. Оваа спогодба ќе се применува на данокот од доход и данокот на имот кои ги заведува државата договорничка или нејзините локални власти, независно од начинот на кои тие се наплатуваат.

2. Под данок од доход и данок на имот се сметаат сите даноци кои се воведуваат на вкупниот доход, или на целиот имот, или на делови од доходот или од имотот, вклучувајќи ги и даноците од отуѓување на подвижен или недвижен имот, даноците на вкупните износи на платите или дневниците кои ги исплатуваат претпријатијата, како и даноците на прираст на имотот.

3. Постојните даноци на кои ќе се применува оваа спогодба се:

а) во случајот на Македонија:

I) персонален данок од доход;

II) данок од добивка;

III) данок на имот.

(во натамошниот текст "македонски данок");

б) во случајот на Бугарија:

I) персонален данок на доход;

II) корпоративен данок на доход;

III) данок на имот.

(во натамошниот текст " бугарски данок").

4. Оваа спогодба ќе се применува исто така и на секој сличен или суштински сличен данок кој ќе се воведо по склучувањето на оваа спогодба покрај или наместо постојните даноци. Надлежните органи на државите договорнички ќе ги соопштуваат една на друга суштинските промени кои ги имаат извршено во нивните даночни закони.

Член 3

ОПШТИ ДЕФИНИЦИИ

1. За потребите на оваа спогодба, освен ако во контекст на ова не се бара поинаку:

а) I) изразот "Македонија" ја означува територијата на Република Македонија, а употребен во географска смисла ја означува сувоземната (копнена) територија на Македонија, нејзините езерски води и езерски дна над кои Македонија има надлежност и има суверени права заради истражување, експлоатација, конзервирање и управување со природните богатства во согласност со своето внатрешно законодавство и меѓународното право;

II) изразот "Бугарија" ја означува Република Бугарија, а употребен во географска смисла ја означува територијата и територијалното море над кои има државен суверенитет, како и континенталниот гребен и исклучивата економска зона над кои има суверени права и законодавство во согласност со меѓународното право;

б) изразите "држава договорничка" и "друга држава договорничка" означуваат Македонија или Бугарија, зависно од смислата;

в) изразот "данок" означува било кој данок опфатен со член 2 на оваа спогодба;

г) изразот "лице" означува физичко лице, друштво и секое друго друштво на лица;

д) изразот "друштво" означува правно лице или секое лице кое се третира како правно лице за даночни цели;

ѓ) изразот "регистралирана фирма" означува седиште на матично правно лице регистрирано согласно со внатрешното законодавство на државата договорничка;

е) изразот "државјанин" означува секое физичко лице кое има државјанство на државата договорничка и секое правно лице, партнерство или асоцијација кое таквиот свој статус го остварува според законите кои се во сила во државите договорнички;

ж) изразот "претпријатие на државата договорничка" и "претпријатие на другата држава договорничка" означува претпријатие со кое управува резидент на државата договорничка и претпријатие со кое управува резидент од другата држава договорничка;

з) изразот "меѓународен сообраќај" означува секој превоз со брод, воздухоплов, железница или друмско возило кој го врши претпријатие на едната држава договорничка, освен ако овие превозни средства се користат исклучиво помеѓу места кои се наоѓаат во другата држава договорничка;

s) изразот "надлежен орган" означува:

I) во случајот на Македонија - Министерот за финансии, односно негов овластен претставник;

II) во случајот на Бугарија - Министерот за финансии, или негов овластен претставник.

2. Кога државата договорничка ја применува оваа спогодба, секој израз кој што не е дефиниран со спогодбата ќе има значење според законот на таа држава кој се однесува на даноците на кои оваа спогодба се применува.

Член 4

РЕЗИДЕНТ

1. Изразот "резидент на државата договорничка", за потребите на оваа спогодба, означува секое лице, кое според законите на таа држава, подлежи на оданочување во таа држава по основа на живеалиште, престојувалиште, место на основање (регистрациона фирма), седиште на управување или друг критериум од слична природа.

2. Кога според одредбите на ставот 1 од оваа спогодба, физичко лице е резидент на двете држави договорнички, неговиот статус се определува на следниот начин:

а) ќе се смета дека е резидент на државата во која има постојано место на живеење; ако има постојано место на живеење во двете држави, ќе се смета дека е резидент на државата со која неговите лични и економски врски се потесни (средиште на животни интереси);

б) доколку не може да се определи државата во која има средиште на животни интереси, или ако ни во една држава договорничка нема постојано место на живеење, ќе се смета дека е резидент на државата во која има вообичаено место на живеење;

в) ако има вообичаено место на живеење во двете држави договорнички или нема ниту во една од нив, ќе се смета дека е резидент на државата чиј е државјанин;

г) ако е државјанин на двете држави или на ниедна од нив, надлежните органи на државите договорнички ќе го решат прашањето по пат на заеднички договор.

3. Кога, во согласност со одредбите на ставот 1 на оваа спогодба, лицето, освен физичкото, е резидент на двете држави договорнички, ќе се смета дека е резидент на државата во која се наоѓа седиштето на неговото матично правно лице. Во случај на сомневање, надлежните органи на државите договорнички ќе го решат прашањето по пат на заеднички договор.

Член 5

ПОСТОЈАНА ДЕЛОВНА ЕДИНИЦА

1. Изразот "постојана деловна единица" за потребите на оваа спогодба, означува постојано место на активност преку кое претпријатието го врши потполно или делумно своето работење во другата држава договорничка.
2. Изразот "постојана деловна единица" означува особено:
  - 1) седиште на управата;
  - 2) филијала;
  - 3) деловница;
  - 4) фабрика;
  - 5) работилница; и
  - б) рудник, извор на нафта или гас, каменолом или друго место на искористување на природните богатства.
3. Градежни локалитети, градежни или инсталациони проекти или надзорни активности поврзани со нив, но само во случај ако тие локалитети, проекти или активности траат подолго од дванаесет месеци.
4. По исклучок од одредбите на овој член, под израз "постојана деловна единица" не се подразбира:
  - а) користењето на објектите исклучиво со цел за складирање, изложување или испорака на добра или стоки кои му припаѓаат на претпријатието;
  - б) одржување на залихи на добра или стоки кои му припаѓаат на претпријатието исклучиво со цел за складирање, изложување или испорака;
  - в) одржување на залихи на добра и стоки кои му припаѓаат на претпријатието исклучиво со цел да бидат преработени од друго претпријатие;
  - г) одржување на постојаното место на работење исклучиво со цел за купување на добра или стоки или за прибирање на информации за претпријатието;
  - д) одржување на постојаното место на работење исклучиво со цел за рекламирање, давање информации, вршење на научно-истражувачки или слични активности кои имаат подготвителен или помошен карактер од страна на претпријатието;
  - ѓ) одржување на добра и стоки изложени од резидентот на саем на стоки или изложби, кои ќе бидат продадени после завршувањето;

е) одржување на постојаното место на работење исклучиво со цел за вршење на активностите наведени во точките од а) до г), во било која комбинација, доколку целокупната активност на утврденото деловно место што ќе настане од оваа комбинација е од подготвителен или помошен карактер.

5. По исклучок на одредбите од став 1 и 2 на овој член, кога лице - освен застапник со независен статус на кого се применува одредбата од ставот 6 на овој член, работи во државата договорничка во име на претпријатие од другата држава договорничка, ќе се смета дека тоа претпријатие има постојана деловна единица во првospomenата држава во поглед на сите активности кои тоа лице ги презема за претпријатието, освен ако активностите на тоа лице се ограничени на активностите наведени во ставот 4 од овој член, кои доколку би се обавувале преку утврденото деловно место, не би го правеле тоа утврдено деловно место како постојана деловна единица согласно одредбите на тој став.

6. Не се смета дека претпријатието има постојана деловна единица во другата држава договорничка само поради тоа што во таа држава ги врши своите активности преку посредник, генерален комисионер застапник или друг претставник со самостоен статус, ако овие лица делуваат во рамките на своите редовни деловни активности.

7. Фактот што едно друштво кое е резидент на државата договорничка контролира или е под контрола на друштво кое е резидент на другата држава договорничка, или кое го врши работењето во таа друга држава (било преку постојана деловна единица или на друг начин), само по себе не значи дека едно друштво може да постане постојана деловна единица на другото друштво.

Член 6

ДОХОД ОД НЕДВИЖЕН ИМОТ

1. Доходот кој резидент на државата договорничка го остварува од недвижен имот (вклучувајќи го и доходот од земјоделство и шумарство) кој се наоѓа во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

2. Изразот "недвижен имот" го има истото значење како во законите на државата договорничка во која се наоѓа предметниот имот. Овој израз во секој случај ги опфаќа и придружните добра кои му припаѓаат на недвижниот имот, сточниот фонд и опремата која се користи во земјоделството и шумарството, рибарството од секој вид, правата на кои се однесуваат општите одредби за сопственоста на земјиштето, плодуживање на недвижностите и правата на променливите или постојаните плаќања како надоместок за работата, или за правото да се извршува работата, на минералните наоѓалишта, изворите и другите природни богатства; бродовите и воздухопловите нема да се сметаат за недвижен имот.

3. Одредбите од ставот 1 на овој член ќе се применуваат на доходот кој ќе се оствари од непосредно користење, изнајмување или друг начин на користење на недвижниот имот.

4. Одредбите од ставовите 1 и 3 на овој член ќе се применуваат и на доходот од недвижниот имот на претпријатијата и на доходот од недвижен имот кој се користи за вршење на самостојна лична дејност.

Член 7

ДОБИВКА ОД ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТ

1. Добивката остварена од претпријатие на државата договорничка може да биде оданочена во таа држава, само ако е остварена од вршење на дејност преку постојана деловна единица која е лоцирана во другата држава договорничка. Ако претпријатието врши дејност според горенаведениот начин, добивката на претпријатието може да се оданочи во другата држава, но само за оној дел кој и се припаѓа на таа постојана деловна единица.

2. Во зависност од одредбите од ставот 3, кога претпријатието на државата договорничка врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица лоцирана таму, во секоја држава договорничка на таа постојана деловна единица и се припишува добивката која би можела да се оствари доколку би било одвоено и посебно претпријатие кое се бави со иста или слична дејност под исти или слични услови и како да делувало потполно самостојно со претпријатието чија е постојана деловна единица.

3. При утврдување на добивката на постојаната деловна единица, како одбитоци се признаваат трошоците кои се извршени за потребите на постојаната деловна единица, вклучувајќи ги и трошоците на управување и општите административни трошоци, било во државата во која е лоцирана постојаната деловна единица или на друго место.

4. Добивката нема да и се припише на постојаната деловна единица ако таа само купува добра и производи за претпријатието.

5. За потребите на претходните ставови, добивката која се припишува на постојаната деловна единица се определува со ист метод од година во година, освен ако постои оправдана и доволна причина да се постапи поинаку.

6. Кога добивката ги опфаќа поделните приходи кои се регулираат со посебни членови од оваа спогодба, одредбите од овој член не влијаат на одредбите на тие членови.

Член 8

МЕЃУНАРОДЕН СООБРАЌАЈ

1. Добивката остварена од претпријатие од државата договорничка од работење во меѓународен сообраќај со бродови, воздухоплови, железница или друмски возила, ќе се оданочи само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на матичното правно лице.

2. Одредбите од ставот 1 на овој член се применуваат и на добивката остварена од учество во пул, заедничко вложување или меѓународна деловна единица.

и на
ижен

Член 9

АСОЦИЈАЦИЈА НА ПРЕТПРИЈАТИЈА

1. Кога

а) претпријатие од државата договорничка учествува непосредно или посредно во управувањето, контролата или капиталот на претпријатието од другата држава договорничка, или

б) исти лица учествуваат непосредно или посредно во управувањето, контролата или капиталот на претпријатието на државата договорничка и на претпријатието на другата држава договорничка,

и ако и во двата случаи, помеѓу тие две претпријатија во нивните трговски или финансиски односи се создадени или наметнати услови различни од условите кои би биле создадени помеѓу самостојни претпријатија, добивката која би настанала за едно од претпријатијата, кога не би постоеле тие услови, или поради тие услови не настанала, може да биде вклучена во добивката на тоа претпријатие и соодветно оданочена.

2. Кога државата договорничка ја вклучува во добивката на претпријатието од таа држава - и ја оданочува соодветно - добивката за која претпријатието од другата држава договорничка било оданочено во таа држава, а вклучената добивка од првоспоменатата држава ќе се смета дека е добивката која би била остварена од претпријатието од првоспоменатата држава ако условите создадени помеѓу двете претпријатија се како помеѓу самостојни претпријатија, тогаш таа друга држава ќе направи соодветно прилагодување на износот на данокот утврден на таа добивка. При одредувањето на ваквото прилагодување, ќе се води сметка и за другите одредби од оваа спогодба и доколку е потребно надлежните органи на државите договорнички ќе се консултираат една со друга.

Член 10

ДИВИДЕНДИ

1. Дивидендите кои ги исплатува друштво кое е резидент на државата договорничка на резидентот на другата држава договорничка се оданочува во таа друга држава.

2. Меѓутоа, таквите дивиденди можат да се оданочат и во државата договорничка чиј резидент е друштвото кое ги исплатува дивидендите во согласност со законите на таа држава, но ако примателот е стварен корисник на тие дивиденди, обложениот данок не може да надмине повеќе од:

1) 5 проценти од бруто износот на дивидендите ако стварниот корисник е друштво (исклучувајќи го партнерството), кое држи непосредно најмалку 25 проценти од капиталот на друштвото кое ги исплатува дивидендите;

4. Изразот "камата" употребен во овој член означува доход од побарувања на секаков вид долг, независно од тоа дали се обезбедени со хипотека и дали на основа на нив се стекнува право на учество во добивката на должникот, и посебно на хартии од вредност на владата и доход од обврзници или други видови на обврзници, вклучувајќи ги и премиите и наградите на тие хартии од вредност или обврзници. Казнените камати за задоцнети плаќања не се сметаат за камати за потребите на овој член.

5. Одредбите на ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на каматата - резидент на државата договорничка го врши своето работење во другата држава договорничка во која настанала каматата, преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава или врши во таа друга држава самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа во таа држава, а побарувањето на долгот на кое се плаќа камата е стварно поврзано со таа постојана деловна единица или постојана база. Во тој случај соодветно се применуваат одредбите на член 7 или 14.

6. Ќе се смета дека каматата настанала во државата договорничка кога исплатувачот е самата држава, политичките единици, локалните власти, или резидентот на таа држава. Меѓутоа, кога лицето кое плаќа камата, без оглед на тоа дали е резидент на државата договорничка или не, има во таа држава договорничка постојана деловна единица или постојана база во врска со која се јавува побарувањето на кое се плаќа камата, а таквата камата се исплаќа на терет на постојаната деловна единица, или постојаната база, ќе се смета дека таквата камата настанува во државата договорничка во која постојаната деловна единица или постојана база се наоѓа.

7. Кога износот на каматата поради посебните односи помеѓу исплатувачот на каматата и стварниот корисник или помеѓу нив и трето лице, имајќи го во вид побарувањето на долгот за кој таа се плаќа, го надминува износот кој би бил договорен помеѓу исплатувачот и стварниот корисник, при непостоење на такви односи, одредбите од овој член ќе се применуваат само на последно споменатиот износ. Во таков случај, вишокот на платениот износ ќе се оданочи согласно со законите на секоја држава договорничка, при што ќе се земат во предвид и другите одредби од оваа спогодба.

Член 12

ПРИХОДИ ОД АВТОРСКИ ПРАВА

1. Приходите од авторски права кои настануваат во државата договорничка а се исплатуваат на резидент на другата држава договорничка ќе се оданочуваат во таа друга држава.

2. Меѓутоа, оние приходи од авторски права можат да се оданочат и во државата договорничка во која се оствариле во согласност со законите на таа држава, но само ако обложениот данок за примателот на приходите по основ на авторски права не го надминува износот од 10% од бруто износот на приходите од авторски права. Надлежните органи на државите договорнички ќе се договараат за начинот на примената на ова ограничување.

3. Изразот "приходи од авторски права" употребен во овој член, означува плаќање на било кој вид примање за користење, или право на авторско право за книжевно, уметничко или научно дело, вклучувајќи ги кинематографските филмови и филмовите или лентите за телевизија и радио, патенти, заштитни знаци, дизајни или модели, планови, тајни формули или постапка, или за користење на, или право на користење на индустриска, комерцијална или научна опрема, или за информации во врска со индустриските, комерцијалните или научните искуства.

4. Одредбите од ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на приходите од авторски права - резидент на државата договорничка, го врши работењето во другата држава договорничка во која приходите од авторски права се остварени, преку постојана деловна единица која се наоѓа таму, или во таа друга држава врши самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа во таа друга држава, а правото или имотот врз основа на кои се плаќаат приходите од авторски права се стварно поврзани со таа постојана деловна единица или постојана база. Во тој случај соодветно ќе се применуваат одредбите на член 7 или 14.

5. Се смета дека приходите од авторски права се остварени во државата договорничка кога исплатувачот е самата држава, локалните власти или резидент на таа држава. Меѓутоа, кога лицето кое ги плаќа приходите од авторски права, без оглед дали е резидент на државата договорничка или не, има во државата договорничка постојана деловна единица или постојана база во врска со која се појавува обврска за плаќање на авторски права, а тие авторски права паѓаат на товар на таа постојана деловна единица или постојана база, се смета дека тие примања од авторски права се создадени во државата договорничка во која постојаната деловна единица или постојана база се наоѓа.

6. Кога, поради посебниот однос помеѓу исплатувачот и стварниот корисник, или помеѓу нив двајцата и трето лице, платениот износ по основа на приходи од авторски права, земајќи го предвид користењето, правото или информацијата за кои таа се плаќа, го надминува износот кој би бил договорен помеѓу исплатувачот и стварниот корисник доколку таков однос не би постоел, одредбите од овој член ќе се применуваат само на последно споменатиот износ. Во тој случај вишокот на платениот износ ќе се оданочува согласно законите на секоја држава договорничка, земајќи ги предвид и другите одредби од оваа спогодба.

Член 13

КАПИТАЛНИ ДОБИВКИ

1. Добивката која ќе ја оствари резидент на држава договорничка од отуѓување на недвижен имот наведен во членот 6, а кој се наоѓа во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

2. Добивката од отуѓување на подвижен имот кој сочинува дел од имотот за работење на постојаната деловна единица која претпријатието од државата договорничка ја има во другата држава договорничка или од подвижниот имот

кој припаѓа на постојаната база која е на располагање на резидентот на државата договорничка во другата држава договорничка со цел за вршење на самостојни лични услуги, вклучувајќи ја и добивката од отуѓување на таа постојана деловна единица (сама или заедно со целото претпријатие) или од таквата постојана база, може да се оданочуваат во таа друга држава.

3. Добивката остварена од продажба на бродови, воздухоплови, железница или друмски возила од резидент на едната држава договорничка, кои се користат во меѓународниот сообраќај, или од подвижен имот кој е во државата со работењето на тие бродови, воздухоплови, железница или друмски возила, ќе се оданочуваат само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на матичното правно лице.

4. Приходите од отуѓување на друг имот освен наведениот во ставовите 1, 2 и 3 ќе се оданочуваат само во државата договорничка во која лицето кое отуѓува имот е резидент.

Член 14

САМОСТОЈНИ ЛИЧНИ УСЛУГИ

1. Доходот кој го остварило лице кое е резидент на државата договорничка од вршење на самостојни лични услуги и други активности од самостоен карактер, ќе се оданочуваат само во таа држава, освен ако тие услуги се вршат или се извршени во другата држава договорничка преку постојана база која ја има таму и редовно ја користи. Ако тоа лице има постојана база приходот може да биде оданочен во таа друга држава, но само толку колку може да и се припише на таа постојана база.

2. Изразот "професионални услуги" посебно ги опфаќа самостојните научни, литературни, уметнички, образовни или наставни активности, како и самостојните активности на лекарите, адвокатите, инженерите, архитектите, стоматолозите и сметководителите.

Член 15

ЛИЧНИ ПРИМАЊА ОД РАБОТЕН ОДНОС

1. Во зависност од одредбите на членовите 16, 18, 19, 20 и 21 од оваа погодба, платите, надниците и другите слични примања кои произлегуваат од работен однос, остварени од резидент на државата договорничка ќе се оданочуваат само во таа држава, освен во случај кога вработувањето се извршува во другата држава договорничка. Ако вработувањето е извршено така, таквите примања кои се остваруваат таму, ќе се оданочуваат во таа друга држава.

2. По исклучок од одредбите на став 1, примањата кои резидентот на едната држава договорничка ги остварува од работен однос во другата држава договорничка ќе се оданочуваат само во провоспоменатата држава ако:

а) примателот престојува во другата држава договорничка во период или периоди кои вкупно не надминуваат 183 дена во период од дванаесет месеци, кој период започнува или завршува во односната фискална година, и

б) примањето е платено од страна, или во име на работодавачот кој не е резидент на другата држава, и

в) примањата не паѓаат на товар на постојаната деловна единица или постојана база која работодавачот ја има во другата држава.

3. По исклучок на претходните одредби на овој член, примањата остварени по однос на вработување извршено на брод, воздухоплов, железница или друмско возило во меѓународен сообраќај од претпријатие на едната држава договорничка се оданочува во државата договорничка во која е седиштето на матично правно лице.

Член 16

НАДОМЕСТОЦИ НА ЧЛЕНОВИТЕ НА УПРАВЕН ОДБОР

Надоместоците и другите слични примања на членовите на управните одбори кои ги остварува резидент на државата договорничка во својство на член на управен одбор на друштво или друго правно лице кое е резидент на другата држава договорничка, ќе се оданочува во таа друга држава.

Член 17

УМЕТНИЦИ И СПОРТИСТИ

1. По исклучок на одредбите од членовите 14 и 15, доходот остварен од резидент на државата договорничка преку лично вршење на дејност како изведувач како што е театарски, филмски, радио или телевизиски уметник, или музичар, или спортист во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

2. Кога доходот од лично извршени активности на изведувачот или спортистот не му припаѓа лично на изведувачот или спортистот но на друго лице, тој доход, по исклучок на одредбите од член 7, 14 и 15 ќе се оданочува во државата договорничка во која активностите на изведувачот или спортистот се извршени.

3. По исклучок на одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член, доходот наведен во овој член нема да се оданочува во државата договорничка во која тие активности на изведувач или спортист се извршени ако се во рамките на програмите за културна или спортска размена кои се одобрени од државата договорничка која ги испраќа.

Член 18

ПЕНЗИИ

Согласно со ставот 1 од членот 19, пензиите и другите слични примања платени на резидент на државата договорничка, по основ на минат работен однос, ќе се оданочуваат само во таа држава.

Член 19

ДРЖАВНА СЛУЖБА

1.а) Надоместоците, поинакви од пензиите кои ги исплаќа државата договорничка или нејзината локална власт на физичко лице по основа на услуги направени на државата договорничка или на нејзината локална власт ќе се оданочуваат само во таа држава.

б) Меѓутоа, таквите надоместоци ќе се оданочуваат само во другата држава договорничка ако услугите се извршени во таа држава и физичкото лице е резидент на таа друга држава и кој:

- I) е државјанин на таа држава, или
- II) не станал резидент на таа држава само поради вршење на тие услуги.

2.а) Пензијата која ја плаќа државата договорничка или се плаќа од нејзините фондови, или од нејзината локална власт на физичко лице за услуги направени на државата договорничка или на нејзината локална власт, ќе се оданочува само во таа држава.

б) Меѓутоа, таквата пензија ќе се оданочува само во другата држава договорничка ако физичкото лице е резидент или државјанин на таа држава.

3. Одредбите на членовите 15, 16, 17 и 18 ќе се применуваат на надоместоците и пензиите кои се однесуваат на услуги направени во врска со вршење на дејност од страна на државата договорничка или локалната власт.

Член 20

СТУДЕНТИ

Студент или лице кое е на стручна обука и кој непосредно пред заминувањето во државата договорничка бил или е резидент на другата држава договорничка а престојува во првспоменатата држава само поради своето образование или обука, не плаќа данок во таа држава за средствата кои ги добива за издржување, образование или обука ако тие средства се од извори надвор од таа држава.

Член 21

ПРОФЕСОРИ И НАСТАВНИЦИ

1. Физичко лице кое престојува во државата договорничка заради издржување на предавања или вршење на истражувања на универзитет, вишо училиште, училиште или друг вид на призната образовна институција во таа држава и кој пред таа посета бил или е резидент на другата држава, ќе се ослободи од обврската за плаќање данок во првспоменатата држава договорничка за примањата остварени од одржување на предавања или вршење на истражувања, за период не подолг од две години, од датумот на неговата прва посета за таа цел.

2. Одредбите од ставот 1 на овој член не се применуваат за доходот од истражувачка работа, ако истражувачката работа не е преземена за јавен интерес, туку првенствено за личен интерес на одредено лице или повеќе лица.

Член 22

ДРУГИ ПРИХОДИ

1. Деловите од приходите на резидент на државата договорничка, без оглед каде се остварени, кои не се опфатени со претходните одредби од оваа спогодба, ќе се оданочат само во таа држава.

2. Одредбите од став 1 нема да се применуваат на доходот, освен на доходот од недвижен имот како што е дефиниран во став 2 на член 6, доколку примателот на таквиот доход кој станал резидент на државата договорничка, врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која се наоѓа таму или во таа друга држава договорничка врши самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа таму, и правото или имотот по однос на кој таквиот доход е платен е стварно поврзано со таквата постојана деловна единица или постојана база. Во таков случај соодветно ќе се применуваат одредбите на член 7 или член 14.

Член 23

КАПИТАЛ

1. Капиталот кој се состои од недвижен имот во смисла на член 6 став 2, кој го поседува резидент на државата договорничка а се наоѓа во другата држава договорничка, ќе се оданочи во таа друга држава.

2. Капиталот кој се состои од подвижен имот кој претставува дел од имотот - наменет за работење на постојаната деловна единица која претпријатието на државата договорничка ја има во другата држава договорничка, или од подвижен имот кој и припаѓа на постојаната база која му е на располагање на резидентот на државата договорничка за вршење на самостојни лични услуги во другата држава договорничка, ќе се оданочи во таа друга држава.

3. Капиталот кој се состои од бродови, воздухоплови, железница или друмски возила кои се користат од резидент на државата договорничка во меѓународниот сообраќај и од подвижен имот кој претставува составен дел на тие бродови, воздухоплови, железница и друмски возила, ќе се оданочува само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на матичното правно лице.

4. Сите останати делови од капиталот на резидент на државата договорничка, ќе биде оданочен само во таа држава.

Член 24

ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ

1. Кога резидент на едната држава договорничка остварува доход или поседува капитал кој во согласност со одредбите на оваа спогодба може да се оданочи во другата држава договорничка, прво-споменатата држава ќе одобри како одбиток на данокот од доход и данокот на капитал на тој резидент износ еднаков на данокот од доход и данокот на капитал платен во таа друга држава. Тој одбиток и во двата случаи не може да биде поголем од делот на данокот од доход или данокот на капитал кој е пресметан пред извршеното одбивање, кој одговара, зависно од случајот, на доходот или капиталот кој може да се оданочи во таа друга држава.

2. Кога во согласност со било која одредба на оваа спогодба остварениот доход или капиталот кој го поседува резидент на државата договорничка е изземен од оданочување во таа држава, таа држава независно од тоа, при определувањето на износот на данокот врз останатиот доход или капитал на тој резидент може да го земе предвид изземениот доход или капитал.

Член 25

ЕДНАКОВ ТРЕТМАН

1. Државјаните на државата договорничка не подлежат на оданочување или друга обврска во врска со оданочувањето во другата држава договорничка кое е поинакво или потешко од оданочувањето и обврските во врска со оданочувањето на кое резидентите на другата држава, под исти услови, подлежат или можат да подлежат.

2. Оданочувањето на постојаната деловна единица која претпријатието на државата договорничка ја има во другата држава договорничка не може да биде понеповолно во таа друга држава од оданочувањето на претпријатието на таа друга држава која врши иста дејност.

3. Каматата, приходите од авторски права и другите исплати платени од претпријатието на државата договорничка на резидентот на другата држава договорничка, заради одредување на оданочената добивка на тоа претпријатие, се одбиваат под истите услови како да се исплатени на резидент на првспоменатата држава, освен во случаите наведени во член 9, став 7 на член 11, и став 6 член 12. На ист начин долговите на претпријатието на државата договорничка на резидент на другата држава договорничка, заради определување на оданочување на капиталот на тоа претпријатие, се одбиваат под истите услови како да биле договорени за резидент на првспоменатата држава.

4. Претпријатието на државата договорничка, чиј капитал потполно или делумно е поседуван или контролиран, директно или индиректно, од страна на еден или повеќе резиденти на другата држава договорничка, нема да се

оданочи со данок или да подлежи на друга обврска во врска со данок во првоспоменатата држава кое е поинакво или потешко од оданочувањето на обврските во врска со оданочувањето на кое други слични претпријатија од првоспоменатата држава се или може да бидат подложени.

5. Одредбите од овој член нема да бидат толкувани како задолжителни за државата договорничка за да им одобри на резидентите од другата држава договорничка некои лични олеснувања, ослободувања за даночни цели а кои им се одобрени на сопствените резиденти по основ на граѓански статус или семејни обврски.

6. Одредбите на овој член се применуваат на даноците наведени во член 2 од ова спогодба.

Член 26

ПОСТАПКА ЗА ЗАЕМНО ДОГОВАРАЊЕ

1. Кога резидент на државата договорничка смета дека активностите на едната или двете држави договорнички ќе доведат до тоа тој да не биде оданочен во согласност со одредбите на оваа спогодба, тој може, без оглед на правните лекови предвидени со внатрешното законодавство на тие држави, да го изложи својот случај пред надлежниот орган на државата договорничка чиј резидент е или доколку неговиот случај потпаѓа под член 25 став 1 од оваа спогодба. Случајот мора да биде изложен во рок од три години од денот на првото известување за активноста која доведува до оданочување кое не е во согласност со одредбите на оваа спогодба.

2. Надлежниот орган, доколку смета дека жалбата е оправдана и ако не е во можност сам да дојде до задоволително решение, ќе настојува случајот да го реши со заедничко договарање со надлежниот орган на другата држава договорничка, заради одбегнување на оданочувањето кое не е во согласност со оваа спогодба.

3. Надлежните органи од државите договорнички ќе се залагаат да ги решат по пат на заеднички договор сите потешкотии или нејаснотии кои произлегуваат во однос на толкувањето или примената на оваа спогодба. Тие можат заеднички да се консултираат за одбегнување на двојното оданочување во случаите кои не се предвидени со оваа спогодба.

4. Надлежните органи на државите договорнички можат непосредно да комуницираат заради постигнување на договор во смисла на претходните ставови. Кога е потребно заради постигнување на договор, да се изврши разменување на мислења, тоа може да се изврши преку комисија составена од претставници на надлежните органи на државите договорнички.

Член 27

РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ

1. Надлежните органи на државите договорнички ќе разменуваат информации потребни за примената на одредбите на оваа спогодба или внатрешните закони на државите договорнички кои се однесуваат на даноците

опфатени со спогодба доколку оданочувањето предвидено со тие закони не е во спротивност со спогодбата. Секоја информација добиена од државата договорничка ќе се смета како тајна исто како и информациите добиени според внатрешните закони на таа држава, и можат да бидат откриени само на лицата или органите (вклучувајќи ги судовите и органите на управата), кои се надлежни за облог и наплата на даноците. Овие лица или органи ќе ги користат информациите само за тие намени. Тие можат да ги откријат информациите во јавна судска постапка или во судските одлуки.

2. Одредбите од ставот 1 на овој член не можат во никој случај да се толкуваат како воспоставување на обврски на државата договорничка да:

1) презема управни мерки кои не се во согласност со законите и управната пракса на таа или на другата држава договорничка;

2) дава информации кои не можат да се добијат врз основа на закон или во вообичаена управна практика на таа или на другата држава договорничка;

3) дава информации кои би откриле некоја трговска, деловна, индустриска, комерцијална или професионална тајна, или трговска постапка, или информација, чие откривање би било во спротивност со државната политика (јавниот поредок).

Член 28

ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА

1. Ова спогодба ќе се ратификува и инструментите за ратификација ќе се разменуваат што е можно побргу.

2. Оваа спогодба влегува во сила со денот на разменување на инструментите за ратификација, а нејзините одредби се применуваат на даноците на доход и капитал за секоја фискална година која почнува на први или после први јануари од календарската година, по годината во која инструментите за ратификација се разменети.

Член 29

ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕ

Оваа спогодба останува во сила се додека не ја откаже една од државите договорнички. Секоја од државите договорнички може да ја откаже оваа спогодба по дипломатски пат, со доставување на писмено известување за престанување на нејзиното важење најмалку шест месеци пред крајот на календарската година по истекот на пет години од денот на влегувањето во сила на спогодбата. Во таков случај, оваа спогодба престанува да важи во однос на даноците на доход и капитал за секоја фискална година која почнува на први, или по први јануари во календарската година по годината во која спогодбата престанала да важи.

КАКО ПОТВРДА ЗА ОВА потписниците, полноважно за тоа овластени, ја потпишаа оваа спогодба.

СОСТАВЕНА во Софија, на 22 февруари 1999 година, во два оригинални примерока, секој од нив на официјалните јазици на двете земји - македонски јазик, согласно Уставот на Република Македонија и бугарски јазик, согласно Уставот на Република Бугарија, при што двата текста имаат еднаква важност.

ЗА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЗА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА

МИНИСТЕР ЗА ФИНАНСИИ
Борис Стојменов

МИНИСТЕР ЗА ФИНАНСИИ
Муравеј Радев

СПОГОДБА

МЕЖДУ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

И

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЈА

ЗА

ИЗБЯГВАНЕ НА ДВОЙНОТО ДАЊЧНО ОБЛАГАНЕ

НА ДОХОДИТЕ И ИМУЩЕСТВОТО

Република Македонија и
Република Българија,

желаейки да склучат Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане на доходите и имуществото, се споразумяха както следва:

Член 1

Обхват по отношение на лицата

Тази спогодба се прилага спрямо лица, които са местни лица на едната или на двете договарящи държави.

Член 2

Данъци, за които се прилага спогодбата

1. Тази спогодба се прилага за данъци върху доходите и имуществото налагани от страна на всяка договаряща държава или органи на нейната местна власт, независимо от начина на тяхното събиране.

2. За данъци върху доходите и имуществото се считат всички данъци върху общият доход, върху съвкупното имущество или върху отделни